

BRAFA 2022

Het jaar waarin alles verandert

Beatrix Bourdon. Foto: Karel Duerinckx.

Net als veel andere grote beurzen in Europa moest ook BRAFA het over een andere boeg gooien door de pandemie, de zeilen reven en wachten op een gunstiger wind. Eind juni keert de kunstbeurs op volle kracht terug, bovendien op een nieuwe plek: Brussels Expo.

TEKST: CHRISTOPHE DOSOGNE

Beatrix Bourdon, sinds 1992 de managing director van de beurs: "Velen zijn ons trouw gebleven, hoewel er in juni nogal wat beurzen plaatsvinden. Sommigen hebben beslist in dezelfde periode aan twee beurzen deel te nemen. Dat vergt een goed beheer van hun stock, maar ook van hun personeel. Zowel voor de beursorganisatoren als voor de exposanten is het een hele uitdaging. We danken en feliciteren hen hiervoor. Ik denk dat het wachten is tot 2023 voordat de kunstmarkt weer helemaal op orde is en weer het juiste ritme vindt. In Brussels Expo hebben we nu ruimte voorzien voor 115 exposanten, waaronder zeventien nieuwe galeries. Belangrijk voor ons was dat we konden vertrekken van een bescheidener basis, om te zien hoe we

'We hebben de voorbereiding beleefd als een nieuwe *challenge*, met heel veel positieve energie'

in de komende jaren verder kunnen evolueren. Het komt erop aan je te kunnen aanpassen. Het belangrijkste is het behoud van de waarden van de beurs: de kwaliteit en de authenticiteit van de werken, de diversiteit van de stijlen en tijdperken, een gezellige sfeer en natuurlijk ook een vlekkeloze organisatie."

 BEZOEKEN

BRAFA
Brussels Expo / Paleizen 3 & 4
Brussel
www.brafa.art
19 t/m 26-06

Gouden trio

Stoel Voyeuse, 18e eeuw, in verguld en gesneden goud. Stempel meubelmaker Jean-Baptiste Séné, gesneden door Alexandre Régnier en verguld door Louis-François Chatard. Hoogte: 92 cm, breedte, 57,5 cm, diepte: 56,5 cm. © The Kraemer Gallery, Parijs, stand 63. Prijs: € 390.000

Deze prachtig gesneden en vergulde stoel valt niet alleen op door zijn uiterlijk, maar ook de achtergrond ervan is opmerkelijk. De stoel is namelijk ontworpen voor de salon van Madame Elisabeth, de zus van koning Lodewijk XVI in het kasteel van Montreuil in Versailles. Het is vrij uitzonderlijk dat dergelijke Franse koninklijke objecten op de markt komen, de meeste ervan bevinden zich in musea. In 2013 stond de stoel tentoon op de expositie over Madame Elisabeth in Domaine de Montreuil in Versailles. "Dit soort voorwerpen draagt bij tot het prestige en de reputatie van ons bedrijf, dat in 1875 het 150-jarig bestaan viert", zegt Mikael Kramer. "Wij willen op BRAFA tonen dat zeer mooie kunstvoorwerpen uit de 18e eeuw goed samengaan met moderne of hedendaagse werken in uitzonderlijke interieurs." Een voyeuse is een zetel waarop vrouwen leunden om spelletjes triak of kaart te spelen, typische vrijetijdsbestedingen van de koninklijke familie in die periode. Een uitzonderlijk trio van getalenteerde ambachtslieden werkte samen aan de creatie van de stoel: ontwerper Jean-Baptiste-Claude Séné, houtsnijder Alexandre Régnier en vergulder Louis-François Chatard.

Een groot abstract schilder

Aan bed gekluisterd werd Sam Francis op zijn rug liggend geïnspireerd door wat hij zag: de lichtweerkaatsing op het monochrome plafond van zijn ziekenhuiskamer.

Na een ernstig vliegtuigongeluk tijdens de Tweede Wereldoorlog maakte de Amerikaan Sam Francis (1923-1994) van zijn herstelperiode gebruik om te gaan schilderen. Aan bed gekluisterd werd hij op zijn rug liggend geïnspireerd door wat hij zag: de weerkaatsing van het licht op het monochrome plafond van zijn ziekenhuiskamer. Toen de oorlog voorbij was, ging hij na zijn afstuderen aan de universiteit van Berkeley, sterk geïnspireerd door het werk van Clyfford Still en voorzien van de beroemde *G.I. Bill*, naar Parijs waar het licht hem verbaasde, evenals de grote *Nymphes* van Claude Monet. Zijn werk is resoluut abstract en staat in de traditie van *colorfield painting* en *dripping*, waarbij het wit van het doek ook een belangrijke rol speelt in de uitdrukking van een picturale ruimte waarnaar Francis gedurende zijn hele carrière op zoek zou blijven. Het werk dat in de BRAFA wordt tentoongesteld dateert uit het midden van de jaren zestig, een sleutelperiode in de carrière van de kunstenaar na zijn terugkeer van een wereldtournee die hem naar Japan bracht.

Sam Francis, *Ongetiteld*, 1965, olieverf op doek, 137 x 63,5 cm. © Douwes Fine Arts, stand 35. Prijs: € 320.000.

Victor Rousseau, *Gebed voor de vrede*, 1938, Carraramarmer, gesigneerd, 48 x 65 cm. © Galerie Ary Jan, stand 1.

Meditatief marmer

“Het is vooral de intensiteit van dit beeld, de titel en de uitvoeringsdatum die ons geraakt hebben”, zegt galerist Mathias Ary Jan. Het marmeren *Gebed voor de vrede* is het werk van de Belgische beeldhouwer Victor Rousseau (1865 – 1954). Hij maakte het in 1938, op 73-jarige leeftijd, als reactie op wat zich toen al in Europa aan het afspelen was. Een bronzen versie wordt bewaard door de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten in Brussel. “Volgens ons draagt het witte marmer bij aan de puurheid die het beeld uitstraalt”, aldus Ary Jan. “Verder komen al Rousseaus kenmerkende thema’s erin terug: vrouwelijke schoonheid, spiritueel contact en het innerlijke leven. In deze groep komt de ijle communicatie tussen de wezens tot uiting door het lichte raken van de hoofden en vooral de diepe meditatie die hen verenigt. Victor Rousseau vond de hedendaagse wereld ‘vulgair en onsamenhangend’ en zocht zijn toevlucht in zijn innerlijke wereld.”

COLLECT

— KUNST ANTIEK DESIGN —

€ 6,95 / ZOMER 2022 / N° 5

#letsgodutch
TEFAF 2022

Tiffany & Co.
Legendarisch juweliershuis

Wanderlust
19e-eeuwse landschappen

5 0 2 2 0